

**Насильство
над дитиною
як чинник
деструктивного
впливу
на формування її
особистості.**

Насильство - це

- умисна фізична, сексуальна, психологічна, економічна дія чи її загроза, примус з боку однієї людини до іншої з метою контролю, залякування, навіювання почуття страху.

(Тлумачний словник)

- **Всі форми фізичного або емоційного поганого поводження, сексуальне розбещення, відсутність піклування, торгівля чи інші форми експлуатації, що здатні призвести чи призводять до фактичної шкоди для здоров'я дитини, його виживання, розвитку чи гідності в контексті відповідальності, довіри чи влади**

(Конвенція ООН про права дитини)

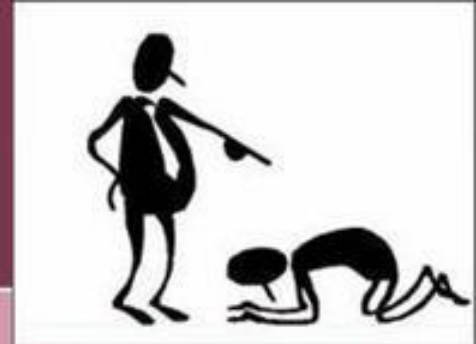

Жорстоке поводження, з точки зору порушення прав дитини, можна тлумачити як:

- ігнорування потреб дітей, порушення їх прав;
- відсутність догляду за ними (чи незадовільний догляд);
- ізоляція дитини, бойкот (у дитячому колективі);
- відсутність проявів батьківської любові, доброти, чуйності;
- безвідповідальність до дітей;
- бездіяльність батьків щодо дитини у скрутній ситуації;
- брутальність, глузування, неповага до гідності, особистості дитини;
- невраховування вікових особливостей: дитина просто не може зробити те, що вимагають від неї батьки;
- авторитарний стиль спілкування з дитиною;
- нехтування дитиною;
- обман дитини .

Види насильства

Фізичне насильство

Психологічне (емоційне) насильство

Сексуальне насильство чи спокушання

Економічне насильство

· **використання громадських установ:** (загроза покарання Богом, судом, міліцією, школою, спецшколою, притулком, родичами та психіатричною лікарнею)

· **ізоляція:** (контролювання доступу дитини до інших людей: бабці/дідуся, однолітків, братів/сестер, батька/матері; контролювання перебування дитини у помешканні, заборона виходити з дому; контролювання спілкування дитини з друзями; закриття дитини у будь-якому закритому приміщенні вдома, в школі; обмеження спілкування з дитиною, аж до повного ігнорування у спілкуванні;

· **емоційне насильство:** (приниження; використання дітей в якості довірених осіб; підвищення голосу без вартої на те причини; непослідовність; використання дітей у конфліктах між батьками; "торгівельна" поведінка одного з батьків щодо любові до дитини)

· **економічне насильство:** (незадоволення основних потреб дитини; відмова чи зводікання у виплаті аліментів; повна відмова дитині в грошах; відмова дитині у підтримці; контролювання дитини за допомогою грошей; примушування дитини важко працювати використовування дитини на саєбу торгу при розлученні; нав'язування економічно обмеженого

Причин виникнення жорстокого поводження до дітей:

- безробіття або низька матеріальна забезпеченість;
- алкоголізм одного чи обох батьків;
- самотність чи шлюб, який розпався;
- занадто маленьке житло, що посилює напругу;
- озлобленість батьків чи розчарованість у житті;
- фізична чи психічна перевтома;
- незрілість батьків;
- егоїзм батьків, прагнення їх до розваг;
- відсутність прив'язаності до дитини;
- надмірна вимогливість;
- народження другої дитини;
- велика кількість дітей;
- небажана дитина (як привід і примус до укладення шлюбу);
- передчасно народжена в шлюбі дитина, яка дає привід до сварок та розриву;
- позашлюбна дитина як об'єкт помсти на його матір (батька);
- дитина з фізичними та психічними недоліками, від якого хочуть позбавитися

Дослідниця Н. Ярославцева виділяє такі наслідки жорстокого поводження з дітьми:

- 1) **фізичні** (травми черевної порожнини і грудної клітини, травми головного мозку, синці та рубці, опіки, травми центральної нервової системи, інвалідність, переломи, подряпини та рвані рани, погіршення зору);
- 2) **сексуальні проблеми і проблеми з репродуктивним здоров'ям** (статеві дисфункції, хвороби, що передаються статевим шляхом, включаючи ВІЛ/СНІД, небажана вагітність);
- 3) **психологічні та поведінкові** (алкоголізм та наркоманія, погіршення пізнавальних здібностей, злочини, гіперактивність, жорстока поведінка, депресія і тривога, затримка в розвитку, порушення харчування та сну, почуття сорому та вини, труднощі у стосунках між людьми, низька успішність у навчанні, низька самооцінка, стресові розлади, суїцидальна поведінка);
- 4) **інші наслідки для здоров'я** (хвороби печінки, синдром подразненого кишечника, ішемічна хвороба серця, безгліда.)

Физическое насилие:

*умышленное нанесение
вреда здоровью,
причинение физической
боли:*

- × физические наказания;
- × шлепки;
- × битье;
- × таскание за волосы;
- × пощечины,
- × удары.

Сексуальное насилие:

посягательство сексуального характера на неприкосновенность другого, принуждение к сексуальным отношениям:

- срывание одежды;
- приглашение или поощрение к прикосновениям сексуального характера;
- сообщения с сексуальным подтекстом;
- проституция и порнография;
- изнасилование.

Психологическое насилие:

*умышленное унижение
чести и достоинства
другого человека, моральные угрозы,
оскорбления, шантаж:*

- крик;
- грубые шутки,
высмеивание;
- запугивание.

Признаки психологического насилия:

- задержка умственного и физического развития ребенка;
- нервный тик, энурез;
- постоянно печальный вид;
- различные соматические заболевания;
- беспокойство, тревожность;
- нарушение сна;
- длительно сохраняющееся подавленное состояние;
- угрозы самоубийства, нанесение физического вреда себе, другим близким родственникам агрессивность;
- склонность к уединению (уход из дома, бродяжничество);
- неумение общаться .

Вчителька сиділа за столом, коли в кімнату зайшов її чоловік. Він побачив заплакане обличчя жінки і спитав її: “Що сталось?”

Вона показала йому учнівський зошит, в якому було написано:

“Мій Господь! Мені не треба подарунків. Лише зроби так, щоб я стала... телевізором. Його так всі люблять!

Коли на нього дивляться,
то всі посміхаються,
радіють йому.
Він завжди у центрі
уваги.

Увечері вся сім'я збирається біля нього. Якщо він ламається, всі сумують...
Без нього не можуть жити.”

“І що ж це за батьки такі, куди вони дивляться?” -
обурився чоловік.

“Це зошит нашої дитини...”

МИФ ИЛИ РЕАЛЬНОСТЬ?

Насилие: миф или реальность?

1. Насилие – это тип мужского поведения – *миф*.
2. Чем больше класс или школа, тем больше вероятность насилия – *миф*.
3. Издевательства – это нормальный, хоть и неприятный этап взросления – *миф*.
4. Девочки издеваются прибегая к манипуляциям, сплетням или игнорированию жертвы – *правда*.
5. Мужчины и мальчики, которые не бьют, а только дают сдачи, трусы – *миф*.

Миф или реальность?

6. Сцены насилия негативно влияют на свидетелей происходящего – *правда.*
7. Словесные и эмоциональные оскорбления не так страшны, как физические (телесные) – *миф.*
8. Однажды подвергшийся насилию человек – навсегда жертва – *миф.*
9. Люди, подвергающие насилию других, психически нездоровы, они со всеми ведут себя так – *миф.*
10. Большинство случаев насилия замалчивается – *правда.*

УЧАСТНИКИ НАСИЛИЯ

АГРЕССОРЫ...

- ! ...часто из семей, в которых не хватает уважения, заботы и любви
- ! ...люди, родители которых проявляли агрессию в семье
- ! ...чаще всего не понимают чувств других
- ! ...считают себя лучше других людей

КТО МОЖЕТ СТАТЬ ЖЕРТВОЙ?

- **Каждый!**
- **Те, у кого мало друзей**
- **Те, кто физически слабее других**
- **Те, кто не умеет постоять за себя**
- **Впечатлительные, эмоциональные, социально незащищенные**
- **Люди с особенностями характера или с особенностями внешности**

ПОЧЕМУ ЖЕРТВ НЕ ЗАМЕЧАЮТ?

- ! Жертве стыдно за то, что над ней издеваются, агрессор внушает чувство ненужности, изолированности, непопулярности
- ! Жертва боится, что если расскажет о насилии, агрессор отомстит. Агрессор запугивает, чтобы жертва молчала.
- ! Жертва считает, что никто не сможет ей помочь.

Насилие - Что делать?

Діти проти насильства

ТЕЛЕФОНЫ СЛУЖБ СОЦИАЛЬНОЙ ПОМОЩИ:

- Запорожский базовый центр для молодежи 34-01-81; 34-36-32
- Педиатры областного здравоотдела 34-35-42
- Областной центр «АНТИСПИД» 34-47-56; 34-11-82
- Помощник городского прокурора по вопросам охраны прав ребенка 34-22-32
- Областной центр социальных служб для молодёжи 224-70-09
- Областное социальное управление защиты граждан 64-36-86; 64-40-44
- детский фонд Детский приют «НАДЕЖДА» 33-35-72; 35-53-75
- Запорожский городской центр доверия (с 9.00 до 20.00) 0-84
- Инспектор по охране прав детства (отдел образования Ленинского района) 289-96-30
- Служба по делам несовершеннолетних 289-96-22
- Наркодиспансер 34-37-32; 34-36-11

Берегите
своих детей.
Их за шалости
не ругайте.
Зло своих
неудачных дней,
Никогда на них
не срывайте.
Не сердитесь
на них всерьёз,
Даже если они
провинились.
Ничего нет
дороже слёз,
Что с ресничек
родных
скатились.